

Dosarul nr. 2ra-1327/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (jud. A. Procopșina)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Mariana Pitic

examinând cererea depusă de Ludmila Cunițchi, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, cu privire la succesiunea în drepturi procedurale,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Libinețchi Nicolai împotriva Svetlanei Rementova cu privire la rezoluțiunea contractului de donație și la cererea reconvențională depusă de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr împotriva lui Libinețchi Nicolai, intervenienți accesorii Rementov Nicolai, Agenția teritorială de privatizare Edineț, secția de privatizare Briceni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni cu privire la constatarea nulității contractului de donație

constată:

La data de 06 septembrie 2018, Libinețchi Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Rementova cu privire la rezoluțiunea contractului de donație.

La data de 25 ianuarie 2019 Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchi Alexandr au înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Libinețchi Nicolai, intervenienți accesorii Rementov Nicolai, Agenția teritorială de privatizare Edineț, secția de privatizare Briceni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni cu privire la constatarea nulității contractului de donație.

Prin hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, acțiunea depusă de Libinețchi Nicolai a fost admisă parțial și s-a dispus rezoluțiunea parțială a contractului de donație autentificat de către notarul Zaporojan Maria la data de 16 iunie 2003 a bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX: ap. XXXXX or. Briceni încheiat între Libinețchi Nicolai și Rementova Svetlana. A fost obligată Rementova Svetlana să îi

restituie lui Libinețchi Nicolai 1/5 cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, apartamentul XXXXX, or. Briceni. S-a indicat că hotărârea în această parte servește drept temei pentru Serviciul cadastral teritorial Briceni pentru introducerea modificărilor în registrul bunurilor imobile în vederea înregistrării dreptului de proprietate asupra 1/5 cotă-parte din bunul imobil nr. cadastral XXXXX după Libinețchi Nicolai. S-a încasat de la Rementova Svetlana în beneficiul lui Libinețchi Nicolai cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei. Acțiunea reconvențională depusă de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr a fost respinsă, ca depusă tardiv.

La data de 11 iunie 2019 Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna, Libinețchii Alexandr și Rementov Nicolai, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă, au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 16 mai 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar, acțiunea reconvențională să fie admisă.

Prin decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna, Libinețchii Alexandr și Rementov Nicolai, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă și a fost menținută hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni.

Prin decizia din 07 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav și a fost casată integral decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 02 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna, Libinețchii Alexandr și Rementov Nicolai, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă și a fost casată parțial hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, în partea respingerii acțiunii reconvenționale ca tardivă, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea reconvențională depusă de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea instanței de fond a fost menținută.

La data de 07 iulie 2021 Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin referința depusă la 06 septembrie 2021 avocatul Odobescu Ghenadie, ce reprezintă interesele lui Nicolai Libinețchi și a Ludmillei Cunițchi, a solicitat, în conformitate cu art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, admiterea Ludmillei Cunițchi în calitate de succesor în drepturile procedurale ale intimatului Nicolai Libinețchi, în legătură cu decesul ultimului la data de 08 iulie 2021.

Studiind cererea cu privire la succesiunea în drepturi procedurale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

Potrivit certificatului de deces seria XXXXX, Libinețchi Nicolai a decedat la data de 08 iulie 2021 (f.d. 205, volumul II).

La cererea cu privire la succesiunea în drepturi procedurale, avocatul Odobescu Ghenadie a anexat testamentul din 22 august 2019, înregistrat cu nr. 8445 de către notarul Dobuleac Viorica, prin care Libinețchi Nicolai a testat averea sa Ludmillei Cunițchi (f.d. 207-209, volumul II).

Conform art. 2542 alin. (1) din Codul civil, la cererea moștenitorului, notarul care desfășoară procedura succesorală este obligat să elibereze un certificat de moștenitor care confirmă dreptul moștenitorului la moștenire, iar în cazul mai multor comoștenitori, în certificat se indică și mărimea cotelor succesoriale ale tuturor comoștenitorilor (certificat de moștenitor).

Conform art. 2548 alin. (1) din Codul civil, certificatul de moștenitor se eliberează după ce notarul care desfășoară procedura succesorală constată cu certitudine faptele necesare pentru justificarea cererii privind eliberarea certificatului. Notarul îi include în certificat pe toți comoștenitorii constatați cu certitudine care au acceptat moștenirea, chiar dacă ei nu au fost indicați în cererea privind eliberarea certificatului. Până la eliberarea certificatului de moștenitor, notarul poate elibera moștenitorului care a acceptat moștenirea un certificat de calitate de moștenitor în scopul legitimării sale în raporturile cu terții. Certificatul de calitate de moștenitor nu produce efectele certificatului de moștenitor. La eliberarea certificatului de moștenitor, certificatul de calitate de moștenitor se revocă de către notar și se restituie acestuia. Regulile cuprinse în prezentul alineat se menționează în certificatul de calitate de moștenitor.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu normele citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că la cererea cu privire la succesiunea în drepturi procedurale nu au fost anexate înscrisuri care confirmă dreptul Ludmillei Cunițchi la moștenire și anume, certificatul de moștenitor sau, după caz, certificatul de calitate de moștenitor.

Totodată, la caz, nu pot fi aplicate nici prevederile art. 260 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, deoarece la etapa dată Recursul secțiunea II din Codul de procedură civilă nu prevede suspendarea procesului în temeiul prevederilor art. 260 din Codul de procedură civilă.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Ludmila Cunițchi, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, cu privire la succesiunea în drepturi procedurale.

În conformitate cu art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de Ludmila Cunițchi, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie, cu privire la succesiunea în drepturi procedurale, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Libinețchi Nicolai împotriva Svetlanei Rementova cu privire la rezoluțiunea contractului de donație și la cererea reconvențională depusă de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr împotriva lui Libinețchi Nicolai, intervenienți accesorii Rementov Nicolai, Agenția teritorială de privatizare Edineț, secția de privatizare Briceni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni cu privire la constatarea nulității contractului de donație

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Dosarul nr. 2ra-1327/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (jud. A. Procopșina)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Libinețchi Nicolai împotriva Svetlanei Rementova cu privire la rezoluțiunea contractului de donație și la cererea reconvențională depusă de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr împotriva lui Libinețchi Nicolai, intervenienți accesorii Rementov Nicolai, Agenția teritorială de privatizare Edineț, secția de privatizare Briceni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni cu privire la constatarea nulității contractului de donație,

împotriva deciziei din 02 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna, Libinețchii Alexandr și Rementov Nicolai, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă și a fost casată parțial hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, în partea casată fiind pronunțată o hotărâre nouă,

constată:

La data de 06 septembrie 2018, Libinețchi Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Rementova cu privire la rezoluțiunea contractului de donație.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la data de 21 mai 2016 a divorțat de Libinețcaia Anna. Din relația de căsătorie au doi copii: fiica Svetlana (a.n. XXXXX) și feciorul Alexandr (a.n. XXXXX). În anul 2004 fosta soție l-a părăsit și a plecat cu traiul la fiu în or. Chișinău. În anul 2005 a început o relație cu o altă femeie Cunițcaia Liudmila, trecând cu traiul în apartamentul fiicei sale Alexeenco Tatiana, în or. Briceni,

XXXXX, unde locuiește până în prezent.

Reclamantul a susținut că, copiii și fosta lui soție l-au influențat și l-au convins să înstrăineze averea sa (cotele de teren, garaj, casă, automobil, apartament) prin vânzări și donații în folosul lor. Astfel, la 18 iunie 2003 i-a donat fiicei sale Rementova Svetlana (până la căsătorie fiind Libinețcaia) apartamentul nr. XXXXX din XXXXX, or. Briceni, în acest sens fiind întocmit un contract de donație în biroul notarului Zaporojan Maria și autentificat notarial. Contractul a fost înregistrat la OCT Briceni sub nr. cadastral XXXXX la data de 19 mai 2003.

A relatat că în anul 2007, s-a îmbolnăvit și i-a fost atribuită XXXXX, însă era în stare să se întrețină. La sfârșitul anului 2016 a fost afectat de XXXXX și a fost nevoit să întreprindă măsuri pentru tratament foarte costisitor. În prezent i-a fost atribuită XXXXX fără termen și stabilită pensia de 1516,68 de lei, fiind imobilizat la pat și necesită îngrijire la domiciliu. Din momentul când s-a îmbolnăvit, copiii l-au abandonat, nu-l mai ajută cu nimic, cu toate că s-au înțeles că o să aibă grijă de el și o să-l ajute, deoarece le-a lăsat toată averea. Tratamentul necesită mulți bani, iar, pensia pe care o primește este insuficientă.

Libinețchi Nicolai a declarat că l-a ajutat mult concubina, însă și ea nu mai are posibilitate să îl ajute. În prezent, proprietarul apartamentului în care locuiește la moment, dorește să înstrăineze apartamentul și este nevoit să rămână în stradă. Nu este în stare să-și asigure întreținere și nici nu are un loc de trai, astfel, se află într-o stare de nevoie care a intervenit neprevăzut.

A comunicat că Rementova Svetlana are o stare materială bună, muncește în Federația Rusă și de curând a aflat că are intenția de a vinde apartamentul și a pleca cu traiul în Federația Rusă.

Reclamantul, invocând prevederile art. 836, 733 și 738 din Codul civil, a solicitat rezoluțiunea contractului de donație încheiat între el și fiica Rementova Svetlana, la data de 18 iunie 2003 în biroul notarului Zaporojan Maria, în privința apartamentului XXXXX din or. Briceni și compensarea cheltuielilor de judecată.

La data de 25 ianuarie 2019 Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchi Alexandr au înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Libinețchi Nicolai, intervenienți accesorii Rementov Nicolai, Agenția teritorială de privatizare Edineț, secția de privatizare Briceni, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni cu privire la constatarea nulității contractului de donație.

În motivarea acțiunii, Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchi Alexandr au invocat că Libinețchi Nicolai, solicitând rezoluțiunea contractului de donație, a prezentat o informație incorectă, indicând că la momentul donației el era unicul proprietar al apartamentului în litigiu. În realitate situația este cu totul diferită decât cea indicată de pârât în acțiune.

Au menționat că, conform procesului-verbal nr. 23 din 13 noiembrie 1974 al ședinței Comitetului executiv raional Briceni, apartamentul nr. XXXXX cu două odăi amplasat în or. Briceni, la acel moment pe str. XXXXX, a fost atribuit lui Libinețcaia Anna pentru a trăi împreună cu membrii familiei sale: soțul Libinețchi Nicolai și fiica

Libinețcaia (la moment Rementova) Svetlana.

Conform cererii depuse de Libinețchi Nicolai din 11 august 1995, la privatizarea apartamentului nr. XXXXX cu suprafața totală de 47,2 m², amplasat în or. Briceni, XXXXX, au participat 5 persoane: Libinețchi Nicolai (soțul), Libinețcaia Anna (soția), Libinețcaia (Rementova) Svetlana (fiica), Libinețchii Alexandr (fiul) și Rementov Andrei (nepot), toți fiind locuitori și cu viză de reședință în acest apartament.

Reclamanții au afirmat că, în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-predare a locuinței în proprietate privată din 27 octombrie 1995, încheiat între șeful secției de privatizări Briceni al Agenției teritoriale pentru privatizare Edineț al Ministerului privatizării și administrației proprietății de stat - Condrațchi Eugen, și Libinețchi Nicolai, a fost privatizat acest apartament.

Astfel, reieșind din conținutul documentelor menționate, la privatizarea apartamentului au participat 5 persoane, iar, din numele acestor persoane contractul de privatizare a fost semnat numai de Libinețchi Nicolai. În așa mod, în urma privatizării apartamentului cu 2 odăi cu suprafața totală de 47,2 m² amplasat în or. Briceni, XXXXX au devenit proprietari: Libinețchi Nicolai (soțul); Libinețcaia Anna (soția); Libinețcaia (la moment Rementova) Svetlana (fiica); Libinețchii Alexandr (fiul) și Rementov Andrei (nepot).

Ulterior, în baza contractului de donație din 18 iunie 2003, autentificat la biroul notarial Briceni și înregistrat la Oficiul cadastral Briceni la nr. XXXXX, Libinețchi Nicolai a donat fiicei sale Rementova Svetlana apartamentul nominalizat, apreciat în valoare de 14 000 de lei. La momentul încheierii contractului de donație, Libinețchi Nicolai a tăinuit de notar faptul că el n-ar fi unicul proprietar al acestui apartament și că coproprietari pe cote părți sunt Libinețcaia Anna, Libinețchii Alexandr, Rementov Andrei și Rementova Svetlana.

Au mai indicat că la momentul privatizării apartamentului, de perfectarea documentelor s-a ocupat Libinețchi Nicolai, care nu i-a informat pe ceilalți membri ai familiei că ei tot au participat la privatizare și au devenit în mod egal coproprietari ai apartamentului dat. Mai mult ca atât, la momentul privatizării Libinețchii Alexandr (fiul) și Rementov Andrei (nepot) abia atinseseră vârsta de 10 ani și respectiv, de un an, prin urmare, reieșind din vârsta lor, nu puteau să înțeleagă sensul privatizării și drepturile lor de coproprietate. Libinețchi Nicolai nu le-a explicat acest fapt nici după privatizare.

Reclamanții consideră că la întocmirea contractului de donație a apartamentului era necesar ca Libinețchi Nicolai să-i informeze despre intenția de a dona apartamentul, primind în acest sens un acord în scris de la toți coproprietarii, fapt care nu a fost solicitat de Libinețchi Nicolai și respectiv nici nu l-a primit. În asemenea circumstanțe, pârâtul nu avea dreptul să dispună de întreg imobilul după propria dorință și să doneze întreg apartamentul, având dreptul să doneze numai 1/5 cotă parte din apartament, cotă care îi aparținea lui Libinețchi Nicolai cu drept de proprietate, la momentul înstrăinării. Mai mult ca atât, Libinețchi Nicolai i-a donat fiicei Rementova Svetlana, cota parte din apartamentul care deja îi aparține acesteia cu drept de proprietate.

Au invocat că acest contract este parțial nelegitim, deoarece a fost încălcat dreptul

de proprietate al celorlalți coproprietari: Libinețcaia Anna, Libinețcaia (la moment Rementova) Svetlana, Libinețchii Alexandr și Rementov Andrei.

Totodată, Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr au susținut că au aflat despre faptul că apartamentul aparține la 5 persoane abia în luna octombrie 2018, când, în legătură cu adresarea lui Libinețchi Nicolai în instanța de judecată, de la arhiva raională au aflat că au participat la privatizarea apartamentului. Prin urmare, din acest moment curge termenul de prescripție de adresare în judecată, termenul de 3 ani stabilit la art. 267 alin. (1) din Codul civil nefiind omis.

Au mai accentuat că din momentul încheierii contractului de donație au trecut mai mult de 15 ani, iar, din momentul înrăutății stării sănătății lui Libinețchi Nicolai au trecut mai mult de 11 ani, prin urmare, termenul de prescripție pentru acțiunea lui Libinețchi Nicolai, este încălcat.

Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr au solicitat constatarea nulității parțiale a contractului de donație din 18 iunie 2003, în partea în care Libinețchi Nicolai i-a donat Svetlanei Rementova 4/5 cota-parte din apartamentul nr. XXXXX amplasat în or. Briceni, XXXXX, cu aducerea părților în poziție inițială; obligarea IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru de a înregistra după Rementova Svetlana dreptul de proprietate a 2/5 cotă-parte din apartamentul indicat și după Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr cota de 3/5 din apartament.

Pe parcursul examinării cauzei, Libinețchi Nicolai și-a concretizat cerințele (f.d. 127, volumul I), solicitând rezoluțiunea parțială a contractului de donație și anume, obligarea pârâtei de a-i restitui 1/5 cotă-parte din apartamentul cu 2 odăi cu suprafața totală de 47,2 m.p., nr. cadastral XXXXX, amplasat în or. Briceni, XXXXX, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, acțiunea depusă de Libinețchi Nicolai a fost admisă parțial și s-a dispus rezoluțiunea parțială a contractului de donație autentificat de către notarul Zaporojan Maria la data de 16 iunie 2003 a bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX: ap. XXXXX în casa nr. XXXXX pe str. XXXXX, or. Briceni încheiat între Libinețchi Nicolai și Rementova Svetlana. A fost obligată Rementova Svetlana să îi restituie lui Libinețchi Nicolai 1/5 cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, apartamentul nr. XXXXX în casa nr. XXXXX pe str. XXXXX, or. Briceni. S-a indicat că hotărârea în această parte servește drept temei pentru Serviciul cadastral teritorial Briceni pentru introducerea modificărilor în registrul bunurilor imobile în vederea înregistrării dreptului de proprietate asupra 1/5 cotă-parte din bunul imobil nr. cadastral 1 XXXXX după Libinețchi Nicolai. S-a încasat de la Rementova Svetlana în beneficiul lui Libinețchi Nicolai cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei. Acțiunea reconvențională depusă de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr a fost respinsă, ca depusă tardiv.

La data de 11 iunie 2019 Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna, Libinețchii Alexandr și Rementov Nicolai, reprezentați de avocatul Nicolae

Chirtoagă, au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 16 mai 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar, acțiunea reconvențională să fie admisă.

Prin decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna, Libinețchii Alexandr și Rementov Nicolai, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă și a fost menținută hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni.

Prin decizia din 07 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav și a fost casată integral decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 02 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna, Libinețchii Alexandr și Rementov Nicolai, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă și a fost casată parțial hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, în partea respingerii acțiunii reconvenționale ca tardivă, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea reconvențională depusă de Rementova Svetlana, Rementov Andrei, Libinețcaia Anna și Libinețchii Alexandr a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea instanței de fond a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că „starea de nevoie” a lui Libinețchi Nicolae s-a înrăutățit după întocmirea contractului de donație, adică pe la finele anului 2016 și aceasta stare a intervenit de sine stătător, fără culpa gravă sau provocarea donatorului. Astfel, în luna noiembrie 2016 Libinețchi Nicolai a fost diagnosticat cu XXXXX. Consiliul Național pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă a recomandat lui Libinețchi Nicolai îngrijire la domiciliu și conform certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă, la data de 29 august 2017 reclamantul a fost încadrat în XXXXX, procentul capacității de muncă fiind de 5 %. La fel, extrasul din fișa medicală a lui Libinețchi Nicolae din staționar, indică că acesta este bolnav începând cu 17 noiembrie 2016, când, pe fon de XXXXX, au apărut instabilitatea în ortostațiune cu imposibilitatea de a se deplasa de sine stătător. Materialele cauzei mai dovedesc că în perioada anilor 2016-2017 Libinețchi Nicolai de mai multe ori a fost internat în spital, după externare fiindu-i recomandată administrarea unui șir de medicamente și tratament pentru asigurarea vitalității ultimului.

Instanța de apel a mai constatat că unica sursă de existență a lui Libinețchi Nicolai este pensia în mărime de 1516,68 de lei, care, raportată cheltuielilor suportate de reclamant pentru întreținerea sa doar medicală, se dovedește a fi insuficientă pentru asigurarea și a altor necesități vitale cum ar fi hrana, îmbrăcămintea, achitarea serviciilor comunale. Cu atât mai mult că la 25 noiembrie 2020, reclamantului i s-a stabilit XXXXX, fapt care indică asupra menținerii stării nesatisfăcătoare a sănătății pe tot parcursul vieții.

În contextul celor expuse, Curtea de Apel Bălți a considerat că soluția instanței de fond cu privire la admiterea parțială a acțiunii depuse de Libinețchi Nicolai, este întemeiată și legală.

Cu referire la acțiunea reconvențională, instanța de apel a conchis că aceasta neîntemeiat a fost respinsă ca tardivă de către instanța de fond, deoarece, deși nu se bazează pe o normă anume ce ține de nulitatea actului juridic, totuși, din conținutul acțiunii reconvenționale se deduce că temeiul de fapt și de drept este lipsa consimțământului tuturor proprietarilor la înstrăinarea prin donație a bunului litigios, fapt ce prezintă temei pentru a solicita nulitatea absolută a actului juridic, care este imprescriptibilă.

Totodată, Curtea de Apel Bălți a concluzionat că acțiunea reconvențională este neîntemeiată, menționând că, contractul de donație a apartamentului, încheiat între Libinețchi Nicolai și Rementova Svetlana, nu contravine legii, deoarece nu s-a constatat încălcarea uneia dintre clauzele esențiale de valabilitate a actului juridic – exprimarea consimțământului prin acordul de voință la nașterea drepturilor și obligațiilor civile de înstrăinare a bunului imobil. Astfel, voința tuturor coproprietarilor a fost îndreptată spre încheierea unui contract de donație, fapt exprimat și exteriorizat prin depunerea declarațiilor respective de coproprietari în fața notarului.

Instanța de apel a reținut că la situația anului 2003, atât Rementova Svetlana, cât și ceilalți membri ai familiei cunoșteau despre faptul că Libinețchi Nicolai îi donează apartamentul fiicei sale Rementova Svetlana, membrii familiei, coproprietari ai imobilului, fiind de acord cu această tranzacție. În așa mod, Libinețchi Anna și-a exprimat acordul prin depunerea unei cereri la notar, iar, Rementova Svetlana a fost parte a contractului de donație, deci a cunoscut despre aceste circumstanțe, iar, acordul lui Rementov Andrei și Libinețchii Alexandr a fost obținut prin intermediul organului de tutelă, anexat la dosarul notarial, ultimii la acel moment fiind minori.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că la data întocmirii contractului de donație, toți coproprietarii și-au exprimat acordul la înstrăinare, consimțământul fiind liber exprimat și verificat în fața notarului, respectiv, nefiind stabilite temeuri de nulitate a actului juridic contestat.

La data de 07 iulie 2021 Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a ignorat indicațiile Curții Supreme de Justiție din decizia din 07 octombrie 2020, or, instanța de recurs a punctat anumite circumstanțe, care urmau a fi luate în considerare la rejudecarea cauzei.

Reprezentantul recurenților a susținut că la examinarea cauzei în instanța de apel, Libinețchi Nicolai nu a prezentat nicio probă la care s-a referit anterior Curtea Supremă de Justiție și anume, datele Biroului Național de Statistică în confirmarea cuantumului necesității minime de existență pentru vârsta intimatului și informația despre veniturile acestuia.

A indicat că în anul 2003, Libinețchi Nicolai a părăsit benevol familia, divorțând de Libinețcaia Anna. Astfel, până în anul 2003, starea de sănătate a intimatului a fost normală, iar, faptul că ultimul a decis să întrețină relații cu o persoană mai tânără, nu poate fi imputat recurenților. Copiii Libinețchii Alexandr și Rementova Svetlana au întreprins un șir de acțiuni menite să acorde îngrijire tatălui, însă, concubina acestuia Cunițcaia Liudmila, urmărind scopuri materiale, împiedică relațiile dintre părinte și copii. Mai mult ca atât, fiind audiată în instanța de apel, Cunițcaia Liudmila a omis să comunice faptul că după înregistrarea cotei părți de 1/5 din apartament după Libinețchi Nicolai, a încheiat cu ultimul un contract de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață.

Avocatul Roșca Veaceslav a notat că, prin încheierea din 03 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat inadmisibil recursul declarat împotriva deciziei din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a încasat din contul lui Libinețchii Alexandr și Rementova Svetlana în beneficiul lui Libinețchi Nicolai câte 800 de lei fiecare cu titlu de pensie pentru întreținerea părintelui inapt de muncă care necesită sprijin material. Astfel, pe lângă pensia de 1518 de lei și 1000 de lei ajutor lunar, Libinețchi Nicolai primește și 1600 de lei pensie de la copii.

Prin urmare, reprezentantul recurenților consideră că nu a fost demonstrată starea de nevoie a intimatului, iar, instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au admis parțial acțiunea inițială.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 02 martie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost recepționată de către Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr la 16 mai 2021, conform semnăturilor pe avizul de recepție (f.d. 162-163, volumul II).

Astfel, recursul declarat la 07 iulie 2021, este în termen.

La 02 august 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Libinețchi Nicolai, Rementov Nicolai, Agenția teritorială de privatizare Edineț, secția de privatizare Briceni și Serviciul Cadastral Teritorial Briceni, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 190, volumul II).

Prin referința depusă la 06 septembrie 2021, avocatul Odobescu Ghenadie în numele lui Libinețchi Nicolai, a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată.

La 09 septembrie 2021 Serviciul Cadastral Teritorial Briceni a depus referință, menționând că hotărârea primei instanțe a servit drept temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate al lui Libinețchi Nicolai, fiind prezentată spre înregistrare la serviciul cadastral la 19 februarie 2020. Totodată, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni se va conforma unei noi decizii adoptate de Curtea Supremă de Justiție la examinarea recursului pe cazul dat.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de

drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Rementova Svetlana și Libinețchii Alexandr, reprezentați de avocatul Roșca Veaceslav, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic